

# Podsumowanie

**Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko  
„Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sanok na lata  
2015-2018 z perspektywą na lata 2019 - 2022”**

*Opracowała:  
Agnieszka Marszałek  
Urząd Gminy Sanok  
Referat Ochrony Środowiska*



## Wprowadzenie

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013r. poz. 1235 z późn. zm.) „przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty (...) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, ustalające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...)” a także w przypadku wprowadzania zmian do przyjętych dokumentów (art. 50).

Zgodnie ze zobowiązaniem wynikającym z ustawy Wójt Gminy Sanok przeprowadził strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sanok na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022”, sporządzając Prognozę oddziaływania na środowisko dla projektu programu, poddając opiniowaniu dokument wraz z prognozą jego oddziaływania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie, a także przeprowadzając konsultacje społeczne.

## Cel i zakres opracowania

Głównym celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sanok na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022” nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a względy ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są rozważane na równi z innymi celami i priorytetami. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Zakres opracowania prognozy został wskazany zgodnie z art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013r. poz. 1235 z późn. zm.) przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie.

## Ustalenia zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko

Program opisuje stan środowiska na terenie gminy oraz presje jakim podlegają poszczególne komponenty środowiska oraz określa strategię długoterminową gminy w zakresie ochrony środowiska - definiuje cele długookresowe (8 lat) oraz zadania krótkoterminowe dla najbliższych czterech lat.

Projekt dokumentu systematyzuje cele oraz strategiczne zadania, które wpisują się w priorytety ochrony środowiska, sprecyzowane zarówno na poziomie krajowym, wojewódzkim, czy powiatowym jak i dokumentach branżowych.

Głównym celem przedłożonego programu jest sukcesywna ochrona i poprawa stanu różnorodnych aspektów środowiska, zapobieganie ich degradacji oraz racjonalne gospodarowanie zasobami na obszarze gminy. Analiza i omówienie aktualnych kierunków ochrony środowiska w gminie pozwoliła na sformułowanie celów oraz strategii zadań przeznaczonych do realizacji, tj.

- 1) opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu zarządzania środowiskowego na terenie gminy Sanok,
- 2) podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców,
- 3) ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków,
- 4) ochrona przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej,
- 5) ochrona terenów leśnych,
- 6) gospodarka odpadami – ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów oraz wdrożenie nowoczesnego systemu ich wykorzystywania i unieszkodliwiania,
- 7) ochrona wód i kształtowanie zasobów wodnych,
- 8) ograniczenie zanieczyszczeń powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- 9) podnoszenie komfortu akustycznego,
- 10) minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego,
- 11) ochrona gleby przed degradacją.

W ramach realizacji założeń projektu dokumentu zaplanowano między innymi prowadzenie kampanii edukacyjno – informacyjnej, rejestr zakładów zwiększonego i dużego ryzyka występowania poważnych awarii przemysłowych, promocję walorów przyrodniczych gminy, rewitalizację zabytkowych parków, zalesienia terenów o niskich klasach bonitacyjnych gleb i gruntów porolnych, budowę punktów selektywnych zbiórki odpadów, budowę oczyszczalni ścieków, rozbudowę kanalizacji sanitarnej, bieżącą konserwację i utrzymanie cieków wodnych, konserwację rowów melioracyjnych, budowę i modernizację dróg gminnych, opracowanie planu gospodarki niskoemisyjnej, wprowadzenie standardów akustycznych, ograniczenie powstania źródeł pól elektromagnetycznych na terenie gęstej zabudowy mieszkaniowej, rekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym, rolnym i rekreacyjno – wypoczynkowym i in.

Pomimo iż, na etapie realizacji założeń programu mogą wystąpić częściowe zmiany ukształtowania terenu, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, wzrost emisji hałasu do środowiska, mogą wystąpić okresowe zanieczyszczenia wód i gleby związanych z utrudnieniem infiltracji w części terenu, to realizacja priorytetów przedłożonego projektu „*Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sanok na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022*” nie będzie miała istotnego wpływu na klimat obszaru a w rezultacie przyniesie pozytywne oddziaływanie odczuwalne w perspektywie długoterminowej.

Przedmiotowy obszar znajduje się w obrębie dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych o kodzie: PLGW2200157 i PLGW2200158, których stan zarówno pod względem chemicznym jak i ilościowym, został oceniony jako dobry, a wyznaczonym celem środowiskowym jest utrzymanie tego stanu. W ocenie nieosiągnięcia celów środowiskowych Jednolitych Części Wód Podziemnych, uznane one zostały za niezagrożone.

Teren Gminy Sanok znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód podziemnych nr 431 „Zbiornik Warstw Krosno”, poza granicami stref ochronnych ujęć wód powierzchniowych i podziemnych.

Obszar projektu Programu położony jest w obrębie dziewięciu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, z czego sześć (*Płowiecki* PLRW200012223189, *San od Tyrawki do Olszanki* PLRW200015223379, *San od Zbiornika Myczkowce do Tyrawki* PLRW200015223319, *Stobnica do Łądzierza* PLRW20001222644, *Tyrawka* PLRW2000122233299, *Pielnica* PLRW2000122261899) posiada statut silnie zmienionych części wód, a trzy (*Sanoczek* PLRW20001222329, *Wujski Potok* PLRW200012221989, *Ośława od Rzepedki do ujścia* PLRW20001422299) stanowią naturalne części wód. Zgodnie z Planem Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły, stan dobry określono dla pięciu, a zły dla czterech spośród powyższych części wód.

Zgodnie z Planem Gospodarowania Wodami, na obszarze dorzecza Wisły celem środowiskowym dla naturalnych części wód w złym stanie jest osiągnięci dobrego stanu wód, a w dobrym stanie utrzymanie tego stanu wód. Dla silnie zmienionych części wód w złym stanie, celem będzie co najmniej osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i chemicznego a dla wód w dobrym stanie - co najmniej utrzymanie dobrego potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Wszystkie wymienione powyżej Jednolite Części Wód Powierzchniowych zostały w ocenie nieosiągnięcia celów środowiskowych uznane jako niezagrożone. Według Państwowego Monitoringu Środowiska, dla dwóch spośród wymienionych wyżej części wód (*Wujski Potok* oraz *Pielnica*), stan uległ poprawie i został określony jako dobry.

W zlewniach pięciu części wód znajdują się obszary chronione przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Do przedsięwzięć, realizowanych na terenie Gminy Sanok w ramach aktualizacji „*Program Ochrony Środowiska dla Gminy Sanok na lata 2015-2018 z*

*perspektywą na lata 2019-2022*”, które potencjalnie mogą znacząco oddziaływać na środowisko należą:

1. Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej,
  - Budowa oczyszczalni ścieków aglomeracji Mrzygłód.
  - Budowa kanalizacji sanitarnej aglomeracji Mrzygłód (Mrzygłód, Hłomcza, Dobra, Łodzina, Tyrawa Solna).
  - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Płowce, Jędruszkowce, Markowce, Niebieszczyany oraz kanalizacji w miejscowości Załuż i Wujskie z włączeniem w miejscowości Bykowce,
  - Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Pakoszkówka oraz Czerteż,
  - Budowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Sanok, w tym:
    - Budowa sieci wodociągowej w m. Płowce,
    - Budowa sieci wodociągowej w m. Stóże Małe,
    - Budowa sieci wodociągowej w m. Jurowce,
    - Budowa sieci wodociągowej w m. Kostarowce.
  - Wspieranie finansowe budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (głównie na terenach zabudowy rozproszonej i obszarach trudnych do skanalizowania, gdzie jest to prawnie dozwolone),
2. Prace budowlane, modernizacyjne i konserwacyjne na ciekach, rowach oraz kanałach tworzących sieć hydrograficzną gminy Sanok
  - a) bieżące utrzymanie cieków wodnych,
  - b) konserwacja rowów melioracyjnych,
3. Modernizacja i budowa nowych dróg,
  - a) budowa i modernizacja dróg gminnych,
  - b) modernizacja dróg krajowych i wojewódzkich na terenie gminy Sanok,
  - c) modernizacja dróg powiatowych na terenie gminy Sanok,
  - d) rozbudowa ścieżek rowerowych,
  - e) budowa ekranów i instalacja urządzeń ograniczających hałas wzdłuż uciążliwych szlaków komunikacyjnych,
4. Gospodarowanie odpadami w postaci wyrobów zawierających azbest,
5. Zrehabilitowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym, rolnym lub rekreacyjno-wypoczynkowym.

Szczegółowa analiza i ocena oddziaływania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zawartych w *„Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Sanok na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022”* oraz ich wpływ na poszczególne elementy środowiska została przedstawiona w załączniku nr 1 do niniejszego opracowania.

Należy zaznaczyć, iż planowane działania nie spowodują działań wymienionych w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013, poz. 627 z późn. zm.) oraz nie zachodzą przesłanki zawarte w art. 34 tej ustawy.

## Opinie właściwych organów

Wójt Gminy Sanok upoważnił autora programu do wystąpienia w swoim imieniu przed organami ochrony środowiska właściwymi w sprawie wyrażenia opinii w ramach strategicznej oceny prowadzonej dla dokumentu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 30 września 2015r. znak: WOOŚ.411.2.22.2015.AP.4 stwierdził konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz wykonania prognozy oddziaływania na środowisko dla „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sanok na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019 - 2022”.

Również Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 10 września 2015r. znak: SNZ.9020.2.46.2015.RD stwierdził konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania Programu oraz określił zakres Prognozy.

Właściwymi organami opiniującymi w ramach strategicznej oceny oddziaływania dla dokumentów, zgodnie z art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U.2013, poz. 1235 ze zm.) są:

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
- Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Rzeszowie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 21 grudnia 2015r. znak: WOOŚ.410.5.31.2015.AP.9 zaopiniował pozytywnie przedłożone dokumenty.

Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 26 października 2015r. znak: SNZ.9020.3.42.2015.RD zaopiniował pozytywnie w zakresie sanitarno-higienicznym projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sanok na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019- 2022”.

## Uwagi i wnioski zgłoszone podczas konsultacji społecznych

Projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sanok na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019- 2022” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko zostały udostępnione społeczeństwu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Obwieszczenie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Urzędu Gminy Sanok w dniu 29 lutego 2015r. Ogłoszenie zostało również zamieszczone w prasie lokalnej „Gazeta Sanocka z dnia 7 stycznia 2016r.)

Treść Programu została udostępniona na stronie internetowej Urzędu Gminy w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce *Prawo lokalne/ Ochrona środowiska*.

Wnioski i uwagi mogli wnosić wszyscy zainteresowani, w tym również organizacje pozarządowe, grupy społeczne, przedstawiciele środowisk naukowych itd. w terminie od 4 stycznia 2016r. do 25 stycznia 2016r.:

- 1) w formie pisemnej na adres: Urząd Gminy Sanok ul. Kościuszki 23, 38-500 Sanok,
- 2) ustnie do protokołu w siedzibie Urzędu Gminy Sanok, Referat Ochrony Środowiska pok. 504,
- 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres e-mail: ros@gminasanok.pl , bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym

W przewidzianym terminie nie wniesiono żadnych uwag ani wniosków dotyczących projektu „*Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sanok na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019- 2022*” wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko*.

## **Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone**

Postępowanie transgraniczne nie było wymagane i nie zostało przeprowadzone. Ze względu na lokalny charakter działań i zasięg przestrzenny obszaru objętego Programem Ochrony Środowiska skutki realizacji założeń Programu nie będą miały znaczenia transgranicznego.

Organy opiniujące Prognozę oddziaływania (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska i Wojewódzki Inspektor Sanitarny) nie wniosły w tym zakresie zastrzeżeń.

## **Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu**

Celem monitoringu jest opisanie zmian stanu środowiska w wyniku realizacji założeń Programu, sprawdzenie czy założone działania przyniosą zakładany efekt. W tym celu należy wykorzystać funkcjonujący na terenie gminy system monitoringu środowiska przyrodniczego prowadzony przez różne instytucje.

Stopień wdrożenia Programu będzie oceniać koordynator wdrażania Programu z częstotliwością, co dwa lata. W latach 2010-2013 na bieżąco będzie monitorowany postęp w zakresie wdrażania zdefiniowanych działań, a pod koniec 2018 roku nastąpi ocena rozbieżności między celami zdefiniowanymi w Programie i analiza przyczyn tych rozbieżności.



Pomiar stopnia realizacji celów Programu będzie odbywał się poprzez mierniki związane z poszczególnymi celami. Niektóre z mierników są parametrami stanu środowiska w sytuacji, gdy cel Programu odnosi się wprost do zasobu środowiskowego.

Zastosowane zostaną następujące mierniki:

1. W zakresie edukacji ekologicznej:
  - liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych
  - procent liczby mieszkańców objętych działaniami edukacji ekologicznej
2. W zakresie ochrony przyrody:
  - liczba form ochrony przyrody
3. W zakresie ochrony lasów:
  - lesistość gminy
4. W zakresie ochrony powierzchni ziemi:
  - powierzchnia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych
  - powierzchnia gruntów zrehabilitowanych i przywróconych do stanu właściwego
  - ilość wykrytych przypadków nielegalnej eksploatacji złóż
5. W zakresie ochrony wód:
  - klasa jakości wód powierzchniowych
  - długość sieci wodociągowej rozdzielczej
  - długość sieci kanalizacji sanitarnej
  - liczba przyłączy kanalizacyjnych
  - ilość ścieków dostarczanych do oczyszczalni ścieków
    - 1) z sieci kanalizacyjnej
    - 2) wozami asenizacyjnymi
  - liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej
6. W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego:
  - klasa jakości powietrza według oceny rocznej: Pył PM10, SO<sub>2</sub>, NO<sub>2</sub>, Pb, O<sub>3</sub>, CO, Benzen, B(a)P, As, Cd, Ni
7. W zakresie gospodarki odpadami:
  - masa odpadów komunalnych zebranych i odebranych ogółem,
  - masa zamieszanych odpadów komunalnych zebrana i odebrana
  - odsetek masy odpadów komunalnych zebranych i odebranych w formie zmieszanej
  - masa odpadów komunalnych zebranych i odebranych selektywnie
  - odsetek masy odpadów komunalnych zebranych i odebranych selektywnie
  - masa odpadów poddanych odzyskowi
  - odsetek masy odpadów poddanych odzyskowi
  - masa odpadów komunalnych poddanych składowaniu bez przetwarzania
  - odsetek masy odpadów komunalnych poddanych składowaniu bez przetworzenia
  - odsetek mieszkańców Gminy objętych zorganizowanym systemem zbierania i odbierania odpadów komunalnych

- odsetek mieszkańców Gminy objętych zorganizowanym systemem selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych

Analiza wskaźników powinna być przeprowadzana raz do roku. Na jej podstawie powinna być weryfikowana intensywność działań Gminy w obszarach ochrony środowiska, których wartość wskaźników nie znajduje się na dostatecznym poziomie.

## **Załącznik nr 1**

### **Analiza i ocena oddziaływania inwestycji mogących znacząco wpłynąć na środowisko zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Sanok na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022” na poszczególne elementy środowiska**

1. Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej,
  - Budowa oczyszczalni ścieków aglomeracji Mrzygłód.
  - Budowa kanalizacji sanitarnej aglomeracji Mrzygłód (Mrzygłód, Hłomcza, Dobra, Łodzina, Tyrawa Solna).
  - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Płowce, Jędruszkowce, Markowce, Niebieszczany oraz kanalizacji w miejscowości Załuż i Wujskie z włączeniem w miejscowości Bykowce,
  - Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Pakoszówka oraz Czerteż,
  - Budowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Sanok, w tym:
    - Budowa sieci wodociągowej w m. Płowce,
    - Budowa sieci wodociągowej w m. Stóże Małe,
    - Budowa sieci wodociągowej w m. Jurowce,
    - Budowa sieci wodociągowej w m. Kostarowce.
  - Wspieranie finansowe budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (głównie na terenach zabudowy rozproszonej i obszarach trudnych do skanalizowania, gdzie jest to prawnie dozwolone),
2. Prace budowlane, modernizacyjne i konserwacyjne na ciekach, rowach oraz kanałach tworzących sieć hydrograficzną gminy Sanok
  - Bieżące utrzymanie cieków wodnych,
  - Konserwacja rowów melioracyjnych,

3. Modernizacja i budowa nowych dróg,
  - Budowa i modernizacja dróg gminnych,
  - Modernizacja dróg krajowych i wojewódzkich na terenie gminy Sanok,
  - Modernizacja dróg powiatowych na terenie gminy Sanok,
  - Rozbudowa ścieżek rowerowych,
  - Budowa ekranów i instalacja urządzeń ograniczających hałas wzdłuż uciążliwych szlaków komunikacyjnych,
4. Gospodarowanie odpadami w postaci wyrobów zawierających azbest;
5. Zrehabilitowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym, rolnym lub rekreacyjno-wypoczynkowym.

Nazwa zadania	obszary chronione, w tym obszary NATURA 2000	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	woda	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zabytki	dobra mineralne
Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej, <ul style="list-style-type: none"> <li>• Budowa oczyszczalni ścieków aglomeracji Mrzygłód.</li> <li>• Budowa kanalizacji sanitarnej aglomeracji Mrzygłód (Mrzygłód, Hłomcza, Dobra, Łodzina, Tyrawa Solna).</li> <li>• Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Płowce, Jędruszkowce, Markowce, Niebieszczyany oraz kanalizacji w miejscowości Załuż i Wujskie z włączeniem w miejscowości Bykowce,</li> <li>• Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Pakoszówka oraz Czerteż,</li> <li>• Budowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Sanok, w tym:               <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Budowa sieci wodociągowej w m. Płowce,</li> </ul> </li> </ul>	0	-/+	- / +	-/+	-/+	+	0	-/+	-/+	0	-	+

Nazwa zadania	obszary chronione, w tym obszary NATURA 2000	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	woda	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zabytki	dobro mineralne
<ul style="list-style-type: none"> <li>○ Budowa sieci wodociągowej w m. Stóże Małe,</li> <li>○ Budowa sieci wodociągowej w m. Jurowce,</li> <li>○ Budowa sieci wodociągowej w m. Kostarowce.</li> <li>• Wspieranie finansowe budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (głównie na terenach zabudowy rozproszonej i obszarach trudnych do skanalizowania, gdzie jest to prawnie dozwolone),</li> </ul>												
Prace konserwacyjne na ciekach, rowach oraz kanałach tworzących sieć hydrograficzną gminy Sanok <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bieżące utrzymanie cieków wodnych,</li> <li>• Konserwacja rowów melioracyjnych,</li> </ul>	+	0/+	- / +	-/+	-/+	0/+	0	+	-/+	0	0	0
Modernizacja i budowa nowych dróg, <ul style="list-style-type: none"> <li>• Budowa i modernizacja dróg gminnych,</li> <li>• Modernizacja dróg krajowych i wojewódzkich na terenie gminy Sanok,</li> <li>• Modernizacja dróg powiatowych na terenie gminy Sanok,</li> <li>• Rozbudowa ścieżek rowerowych,</li> <li>• Budowa ekranów i instalacja urządzeń ograniczających hałas wzdłuż uciążliwych szlaków komunikacyjnych,</li> </ul>	0	-/+	- / +	-	-	-	-	-/+	-	0	0	0
Gospodarowanie odpadami w postaci wyrobów zawierających azbest;	0	0	- / +	+	+	0	+	0	+	+	0	0
Zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym, rolnym lub rekreacyjno-wypoczynkowym	0	+	- / +	+	+	+	0	+	-/+	0	0	0

+ : realizacja zadania wpłynie pozytywnie na dany komponent środowiska,

- : realizacja zadania wpłynie negatywnie na dany komponent środowiska,
- 0 : realizacja zadania nie wpływa na dany komponent środowiska,
- 0/+ : realizacja zadania wpłynie pozytywnie na dany komponent środowiska w przyszłości (perspektywa wieloletnia),
- /+ : realizacja zadania podczas wykonywania prac może negatywnie wpłynąć na komponent środowiska, jednak pozytywnie w perspektywie wieloletniej.

Elementy środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko									
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Pozytywne	Negatywne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym Obszary Natura 2000	ochrona elementów cennych przyrodniczo	utrzymanie elementów cennych przyrodniczo	Brak oddziaływań	ochrona i utrzymanie elementów cennych przyrodniczo	brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań
Różnorodność Biologiczna	<p>Bezpośredni wpływ podczas budowy instalacji, prac modernizacyjnych, a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych, w wyniku czego może dojść do zmian liczebności oraz rodzajów populacji.</p> <p>Zanieczyszczenia wydzielane podczas eksploatacji mogą znacząco wpłynąć na skład gatunkowy i ilościowy populacji.</p>	<p>Pośredni wpływ podczas budowy instalacji, prac modernizacyjnych, a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych, w wyniku czego może dojść do zmian liczebności oraz rodzajów populacji.</p> <p>Zanieczyszczenia wydzielane podczas eksploatacji mogą znacząco wpłynąć na skład gatunkowy i ilościowy populacji.</p>	Ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych.	<p>Regulacja gospodarki wodno – ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód.</p>	<p>Wpływ podczas budowy instalacji, prac modernizacyjnych, a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych, w wyniku czego może dojść do zmian liczebności oraz rodzajów populacji.</p> <p>Zanieczyszczenia wydzielane podczas eksploatacji mogą znacząco wpłynąć na skład gatunkowy i ilościowy populacji.</p>	Brak oddziaływań	<p>Krótkotrwały wpływ podczas budowy instalacji oraz prac modernizacyjnych, a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych w wyniku czego może dojść do zmian liczebności oraz rodzajów populacji.</p>	<p>Ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych.</p> <p>Zanieczyszczenia wydostające się z instalacji mogą spowodować negatywny wpływ na organizmy żywe, przez oddziaływanie produktów reakcji w których biorą udział oraz kumulacji w organizmach.</p> <p>Regulacja gospodarki wodno – ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód.</p> <p>Poprawa jakości środowiska.</p>	<p>Ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych.</p> <p>Regulacja gospodarki wodno – ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód.</p>	1-8 Wpływ spowodowany budową instalacji oraz pracami modernizacyjnymi, a także może spowodować zmiany liczebności oraz rodzajów populacji.

Elementy środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko									
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Pozytywne	Negatywne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
Ludzie	Wpływ związany z budową instalacji, pracami modernizacyjnymi, pracami związanymi z usuwaniem materiałów zawierających azbest, chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu codziennym	Poprawa jakości życia	Mniejsze nakłady finansowe związane z gospodarką wodno-ściekową  Poprawa jakości środowiska, zwiększenie atrakcyjności terenów poddanych rekultywacji	Poprawa jakości życia  Mniejsze nakłady finansowe związane z gospodarką wodno-ściekową  Poprawa komunikacji drogowej na terenie gminy  Poprawa jakości środowiska	Wpływ związany z budową instalacji, pracami modernizacyjnymi, pracami związanymi z usuwaniem materiałów zawierających azbest, chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu codziennym	Brak oddziaływań	Wpływ związany z budową instalacji, chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu codziennym	Poprawa jakości życia  Mniejsze nakłady finansowe związane z gospodarką wodno-ściekową  Poprawa komunikacji drogowej na terenie gminy  Poprawa jakości środowiska	Brak oddziaływań	Wpływ związany z budową instalacji, pracami modernizacyjnymi, pracami związanymi z usuwaniem materiałów zawierających azbest, chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu codziennym
Rośliny	W wyniku wpływu budowy i modernizacji instalacji, a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych możliwe są zmiany liczebności oraz występowania populacji roślin	Zmiany w środowisku spowodowane budową mogą wpłynąć na populację roślin  Zmiany w stosunkach wodnych mogą doprowadzić do zmian w populacjach roślin  Roślinność wokół dróg może zostać wystawiona na zanieczyszczenia powstające przy spalaniu paliw, ścieraniu	Ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych dla niektórych gatunków roślin	Organizacja gospodarki ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód i zredukuje zanieczyszczanie środowiska z którego substancje odżywcze czerpią rośliny  Organizacja gospodarki odpadami komunalnymi wyeliminuje powstawanie dzikich składowisk co doprowadzi do	Możliwe są zmiany liczebności oraz występowania populacji roślin  Roślinność wokół dróg może zostać wystawiona na zanieczyszczenia powstające przy spalaniu paliw, ścieraniu opon i klocków hamulcowych (metale ciężkie, WWA)	Brak oddziaływań	W wyniku wpływu budowy i modernizacji instalacji możliwe są zmiany liczebności oraz występowania populacji roślin	Organizacja gospodarki ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód i zredukuje zanieczyszczanie środowiska z którego substancje odżywcze czerpią rośliny  Roślinność wokół dróg może zostać wystawiona na zanieczyszczenia powstające przy spalaniu paliw, ścieraniu opon i klocków	Poprawa jakości elementów środowiska, jaką mają na celu przedstawione inwestycje, pozwoli na zwiększenie się liczby i rodzajów populacji	W wyniku wpływu budowy i modernizacji instalacji, a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych możliwe są zmiany liczebności oraz występowania populacji roślin



Elementy środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko									
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Pozytywne	Negatywne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
		opon i klocków hamulcowych (metale ciężkie, WWA)		redukcji zanieczyszczenie środowiska z którego substancje odżywcze czerpią rośliny  10 Powstanie nowych siedlisk.				hamulcowych (metale ciężkie, WWA)  Organizacja gospodarki odpadami komunalnymi wyeliminuje powstawanie dzikich składowisk co doprowadzi do redukcji zanieczyszczenie środowiska z którego substancje odżywcze czerpią rośliny		
Zwierzęta	W wyniku wpływu budowy i modernizacji instalacji, a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych możliwe są zmiany liczebności oraz występowania populacji zwierząt  Ruch samochodów bezpośrednim zagrożeniem dla zwierząt.	Zmiany w środowisku spowodowane planowanymi inwestycjami mogą wpłynąć na populacje zwierząt  Zmiany w stosunkach wodnych mogą doprowadzić do zmian w populacjach zwierząt  Zwierzyna bytująca w pobliżu dróg może zostać wystawiona na oddziaływanie	Ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych dla niektórych gatunków zwierząt	Organizacja gospodarki ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód i zredukuje zanieczyszczenie środowiska z którego substancje odżywcze czerpią zwierzęta  Organizacja gospodarki odpadami komunalnymi wyeliminuje powstawanie dzikich składowisk co doprowadzi do redukcji	Możliwe są zmiany liczebności oraz występowania populacji zwierząt  Zwierzyna bytująca w pobliżu dróg może zostać wystawiona na oddziaływanie zanieczyszczeń powstających przy spalaniu paliw, ścieraniu opon i klocków hamulcowych (metale ciężkie, WWA)	Brak oddziaływań	W wyniku wpływu budowy i modernizacji instalacji, a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych możliwe są zmiany liczebności oraz występowania populacji zwierząt	Organizacja gospodarki ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód i zredukuje zanieczyszczenie środowiska z którego substancje odżywcze czerpią zwierzęta  Zwierzyna bytująca w pobliżu dróg może zostać wystawiona na oddziaływanie zanieczyszczeń powstających przy spalaniu paliw, ścieraniu opon i	Poprawa jakości elementów środowiska, jaką mają na celu przedstawione inwestycje, pozwoli na zwiększenie się liczby i rodzajów populacji	W wyniku wpływu budowy i modernizacji instalacji, a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych możliwe są zmiany liczebności oraz występowania populacji zwierząt

Elementy środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko									
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Pozytywne	Negatywne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
		zanieczyszczeń powstających przy spalaniu paliw, ścieraniu opon i klocków hamulcowych (metale ciężkie, WWA)		zanieczyszczanie środowiska z którego substancje odżywcze czerpią zwierzęta  Powstanie nowych siedlisk.				klocków hamulcowych (metale ciężkie, WWA)  Organizacja gospodarki odpadami komunalnymi wyeliminuje powstawanie dzikich składowisk co doprowadzi do redukcji zanieczyszczanie środowiska z którego substancje odżywcze czerpią zwierzęta		
Powietrze	Wydzielanie pyłów do powietrza podczas realizacji planowanych inwestycji, pylenie podczas demontażu materiałów zawierających azbest  Wydzielanie WWA i innych toksycznych związków organicznych podczas wylewania asfaltu oraz	Zanieczyszczenia powietrza spowodowane pochodnymi związków chemicznych wydzielanych podczas ruchu komunikacyjnego	Pogorszenie się jakości powietrza wokół terenu inwestycji	Poprawa jakości powietrza w związku z ograniczeniem ruchu samochodowego  Poprawa jakości powietrza w związku z ograniczeniem ulatniania się substancji niebezpiecznych z dzikich składowisk	Wydzielanie pyłów do powietrza podczas realizacji planowanych inwestycji, pylenie podczas demontażu materiałów zawierających azbest  Wydzielanie WWA i innych toksycznych związków organicznych podczas wylewania asfaltu oraz	Brak oddziaływań	Wydzielanie pyłów do powietrza podczas realizacji planowanych inwestycji, pylenie podczas demontażu materiałów zawierających azbest  Wydzielanie WWA i innych toksycznych związków organicznych podczas wylewania asfaltu oraz	Zanieczyszczenie powietrza spowodowane ruchem samochodowym	Brak oddziaływań	Wydzielanie pyłów do powietrza podczas realizacji planowanych inwestycji, pylenie podczas demontażu materiałów zawierających azbest  Wydzielanie WWA i innych toksycznych związków organicznych podczas wylewania asfaltu oraz

Elementy środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko									
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Pozytywne	Negatywne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
	zanieczyszczenia powietrza spalinami oraz produktami ścierania się opon i klocków hamulcowych				zanieczyszczenia powietrza spalinami oraz produktami ścierania się opon i klocków hamulcowych		zanieczyszczenia powietrza spalinami oraz produktami ścierania się opon i klocków hamulcowych			zanieczyszczenia powietrza spalinami oraz produktami ścierania się opon i klocków hamulcowych
Woda	Bezpośredni negatywny wpływ podczas prac budowlanych, modernizacyjnych oraz prac mających na celu usunięcie materiałów zawierających azbest  WWA i inne toksyczne substancje powstające podczas wylewania asfaltu mogą wraz ze splywem powierzchniowym przedostać się do wód  Racjonalizacja gospodarki wodami	Ograniczenie splywów powierzchniowych z punktowych źródeł zanieczyszczeń do wód  Zmiana istniejących stosunków wodnych na terenach przeznaczonych pod inwestycje	Ograniczenie splywów powierzchniowych z punktowych źródeł zanieczyszczeń do wód  Zmiana istniejących stosunków wodnych na terenach przeznaczonych pod inwestycje	Ograniczenie splywów powierzchniowych z punktowych źródeł zanieczyszczeń do wód  Racjonalizacja gospodarki wodami  Poprawa jakości wód w związku z ograniczeniem przedostawania się substancji niebezpiecznych z dzikich składowisk	Negatywny wpływ podczas prac budowlanych  WWA i inne toksyczne substancje powstające podczas wylewania asfaltu mogą wraz ze splywem powierzchniowym przedostać się do wód	Brak oddziaływań	Bezpośredni, krótkotrwały i negatywny wpływ podczas prac budowlanych  WWA i inne toksyczne substancje powstające podczas wylewania asfaltu mogą wraz ze splywem powierzchniowym przedostać się do wód	Ograniczenie splywów powierzchniowych z punktowych źródeł zanieczyszczeń do wód  Racjonalizacja gospodarki wodami  Zmiana istniejących stosunków wodnych na terenach przeznaczonych pod inwestycje  Zanieczyszczenie wód spowodowane splywem powierzchniowym z dróg	Ograniczenie splywów powierzchniowych z punktowych źródeł zanieczyszczeń do wód  Zmiana istniejących stosunków wodnych na terenach przeznaczonych pod inwestycje	Chwilowy negatywny wpływ podczas prac budowlanych  WWA i inne toksyczne substancje powstające podczas wylewania asfaltu mogą wraz ze splywem powierzchniowym przedostać się do wód
Powierzchnia ziemi	Przekształcenia powierzchni ziemi wynikające z działań budowlanych, modernizacyjnych	Zmienione splywy powierzchniowe mogą zmienić warunki na	Zmienione splywy powierzchniowe mogą zmienić warunki na	Ograniczenie splywów powierzchniowych z	Przekształcenia powierzchni ziemi wynikające z działań budowlanych i	Brak oddziaływań	Przekształcenia powierzchni ziemi wynikające z działań budowlanych i	Ograniczenie splywów powierzchniowych z niezorganizowanych	Przekształcenia powierzchni ziemi związane z powstaniem dróg	Przekształcenia powierzchni ziemi wynikające z działań budowlanych

Elementy środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko									
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Pozytywne	Negatywne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
	h rekultywacyjnych  Przekształcenia powierzchni ziemi związane z powstaniem dróg	powierzchni ziemi	powierzchni ziemi	niezorganizowanych punktowych źródeł	modernizacyjnych  Przekształcenia powierzchni ziemi związane z powstaniem dróg		modernizacyjnych	punktowych źródeł  Przekształcenia powierzchni ziemi związane z powstaniem dróg		
Krajobraz	Przekształcenie krajobrazu wynikające z działań budowlanych i modernizacyjnych  Przekształcenia krajobrazu związane z powstaniem dróg	Regulacja stosunków wodnych wpływie na zmiany w krajobrazie spowodowane budową i zmianą splotu powierzchniowego	Regulacja stosunków wodnych wpływie na zmiany w krajobrazie spowodowane budową i zmianą splotu powierzchniowego	Ograniczenie powstawania dzikich składowisk	Przekształcenie krajobrazu wynikające z działań budowlanych  Regulacja stosunków wodnych wpływie na zmiany w krajobrazie spowodowane budową i zmianą splotu powierzchniowego  Przekształcenia krajobrazu związane z powstaniem dróg	Brak oddziaływań	Przekształcenie krajobrazu wynikające z działań budowlanych	Regulacja stosunków wodnych wpływie na zmiany w krajobrazie spowodowane budową i zmianą splotu powierzchniowego  Przekształcenia krajobrazu związane z powstaniem dróg	Brak oddziaływań	Przekształcenie krajobrazu wynikające z działań budowlanych
Klimat	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	ograniczenie przedostawiania się freonu z nielegalnie składowanych odpadów, np. lodówek	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań
Zasoby mineralne	Racjonalizacja gospodarki wodami wpływie na ochronę ich zasobów i poprawę ich jakości	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Racjonalizacja gospodarki wodami wpływie na ochronę ich zasobów i poprawę ich jakości	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Racjonalizacja gospodarki wodami wpływie na ochronę ich zasobów i poprawę ich jakości	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań

Elementy środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko									
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Pozytywne	Negatywne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
Zabytki	Prace modernizacyjne, budowlane mogą uszkodzić zabytki jeżeli będą prowadzone w ich pobliżu	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Prace modernizacyjne, budowlane mogą uszkodzić zabytki jeżeli będą prowadzone w ich pobliżu	Brak oddziaływań	Prace modernizacyjne, budowlane mogą uszkodzić zabytki jeżeli będą prowadzone w ich pobliżu	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Prace modernizacyjne, budowlane mogą uszkodzić zabytki jeżeli będą prowadzone w ich pobliżu